

Ο Βορειοηπειρώτης που έμεινε 30 χρόνια στις φυλακές του Χότζα

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)



Ο Έλληνας βορειοηπειρώτης κατάσκοπος από τους Δρυμάδες Χιμάρας, Λουκάς Χρηστίδης, αφιέρωσε τα καλύτερα του χρόνια της ζωής του για την Μητέρα Πατρίδα.

Υπήρξε κατάσκοπος της χώρας μας στην Αλβανία και φυλακίστηκε για 30 ολόκληρα χρόνια στις απάνθρωπες φυλακές του Χότζα. Όταν πέσανε τα ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα, ήρθε στην Ελλάδα, καμαρώνοντας για την προσφορά του. Περίμενε να τιμηθεί, όμως αντί αυτού, κατέληξε σ' ένα δωματιάκι, 2 επί 2, ιδρύματος στην Ηγουμενίτσα, όπου και ζούσε τα τελευταία χρόνια. Εκεί άφησε πριν από λίγες ημέρες την τελευταία του πνοή... ξεχασμένος από την Πατρίδα στην οποία προσέφερε τα νιάτα του!

Στα Γιάννενα τελικά είχε γίνει η απονομή της Ελληνικής υπηκοότητας, ένα όνειρο ζωής για τον Έλληνα κατάσκοπο

Τα τελευταία του λόγια σε δημόσια συζήτηση ήταν: Έχουν περάσει 89 χρόνια και ακόμα ο Άγιος με κρατάει. Ο Άγιος με κρατάει πάνω, ακόμα αυτός για αυτό και έχω πολύ αγάπη, τι να μην έχω αγάπη για αυτό το μέρος! Το Ευλογημένο τούτο μέρος. Ευλογημένος τόπος είναι η Ελλάδα. Ναι η ΕΛΛΑΔΑ!

Αφηγείται τα όσα φοβερά υπέστη στις φυλακές του καθεστώτος του Ενβέρ Χότζα επί είκοσι οχτώ ολόκληρα χρόνια λες και ήταν σχολική τιμωρία. Όταν όμως φτάνει στο σήμερα σπάει:

«Ο,τι έκανα το έκανα για την Ελλάδα, και τώρα δεν αναγνωρίζουν ότι είμαι Έλληνας κάνουν πως δεν με ξέρουν», λέει βουρκωμένος.

Το παράπονο του Λουκά Χρηστίδη, είναι το παράπονο ενός κατάσκοπου τον οποίο οι μυστικές υπηρεσίες της πατρίδας του έριξαν στο «στόμα του λύκου» απ' όπου βγήκε ζωντανός ως εκ θαύματος και όταν επέστρεψε του γύρισαν την πλάτη! Τον στρατολόγησαν και τον έστειλαν στην Αλβανία, όπου συνελήφθη, φυλακίστηκε, βασανίστηκε φρικτά και τώρα, στο τέλος της ζωής του, ψυχικό ερείπιο πλέον, εγκαταλελειμμένος και από την ίδια του την οικογένεια, περιμένει τη δικαίωση από την πολιτεία μέσω μιας ταυτότητας που να βεβαιώνει ότι είναι Έλληνας.

Η περιπέτεια του Χρηστίδη θα μπορούσε να είναι σενάριο κατασκοπικής ταινίας. Βορειοηπειρώτης από το ελληνόφωνο χωριό Δρυμάδες της Χιμάρας, δραπέτευσε το 1944 για τη «μητέρα Ελλάδα» σε ηλικία είκοσι χρόνων και από την Κέρκυρα όπου έφτασε με βάρκα κατέληξε εθελοντής χωροφύλακας στη Ναύπακτο και από εκεί με το τέλος του εμφυλίου εγκαταστάθηκε στην Ηγουμενίτσα όπου δημιούργησε οικογένεια. Εκεί το 1962 στρατολογήθηκε από τις ελληνικές μυστικές υπηρεσίες που τον προόριζαν για κατάσκοπό τους στην Αλβανία.

Δίκτυα Ελλήνων πρακτόρων δραστηριοποιούνταν ανέκαθεν στον αλβανικό Νότο με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών για την κατάσταση της ελληνικής μειονότητας αλλά και τη στρατιωτική κινητικότητα δεδομένου ότι από το 1959 στην Αυλώνα ελλιμενίζονταν σοβιετικά υποβρύχια. Όμως την περίοδο εκείνη υπήρχε ένας επιπλέον λόγος που οι Δυτικοί «καίγονταν» για επιπλέον πληροφόρηση: Ο Ενβέρ Χότζα τα είχε σπάσει ήδη με τον Χρυσόστοφ, είχε στραφεί προς τον Μάο και τους Αμερικανούς ενδιέφερε η τύχη της ναυτικής βάσης του Αυλώνα, καθώς φοβούνταν ότι οι Κινέζοι θα διαδέχονταν τους Ρώσους. Περισσότερες πληροφορίες τις οποίες

μόνο οι Έλληνες Βορειοηπειρώτες μπορούσαν να συγκεντρώσουν, μιας και η Αλβανία ήταν απροσπέλαστη στους Δυτικούς.

Η αποστολή

«Συνεργάστηκα με το Α2 του στρατού και την Ασφάλεια για να πάω κατάσκοπος στην Αλβανία μαζί με άλλους δύο πατριώτες, από τη Βόρειο Ηπειρο, τον Γεώργιο Βήτο και τον Γεώργιο Ντάτση. Προορισμός μας ήταν το χωριό Δίβρι κοντά στους Αγίους Σαράντα, όπου θα συναντούσαμε έναν Βορειοηπειρώτη ο οποίος θα μας έδινε πληροφορίες για το εάν υπήρχαν Ρώσοι ή Κινέζοι στην περιοχή. Γι' αυτή την αποστολή θα παίρναμε πέντε χιλιάδες δραχμές ο καθένας...».

Στο τάγμα των Φιλιατών Θεσπρωτίας τους δόθηκαν από το τμήμα πληροφοριών, το γνωστό Α2, συγκεκριμένες οδηγίες και οπλισμός -αυτόματα, πιστόλια, χειροβομβίδες, κ.ά.- και νύχτα πέρασαν στο αλβανικό έδαφος.

«Επειτα από πεζοπορία πέντε ημερών φτάσαμε στο χωριό Δίβρι και κρυφτήκαμε στο δάσος. Ο αρχηγός μας συνάντησε κρυφά τον πληροφοριοδότη, έμαθε αυτά που θέλαμε και πήραμε τον δρόμο της επιστροφής. Στα μισά της διαδρομής και ενώ διασχίζαμε μεσάνυχτα μια χιονισμένη χαράδρα γλίστρησα και έπεσα σε γκρεμό βάθους εφτά μέτρων περίπου. Φώναζα βοήθεια αλλά οι άλλοι δύο φοβήθηκαν μήπως μας ακούσουν οι αλβανικοί περίπολοι και με εγκατέλειψαν. Εμεινα όλη τη νύχτα θαμμένος στο χιόνι και το πρωί με εντόπισε ο σκύλος μιας στρατιωτικής περιπόλου».

Ο Γολγοθάς του Έλληνα πράκτορα μόλις άρχιζε. Στις φυλακές των Τιράνων τον ανέκριναν επί δύο ολόκληρα χρόνια! «Ήμουν δεμένος χειροπόδαρα και με βασάνιζαν όλο το εικοσιτετράωρο. Τα ποντίκια ήταν μεγαλύτερα από γάτες και δεν μ' άφηναν να κοιμηθώ. Το μαρτύριο της αϋπνίας ήταν στην ημερήσια διάταξη, ακόμη και η εικονική εκτέλεση».

Με βαρύτατες κατηγορίες τον οδήγησαν στο δικαστήριο και τον καταδίκασαν σε καταναγκαστική εργασία είκοσι πέντε χρόνων.

Στο ορυχείο

«Με μετέφεραν σ' ένα ορυχείο εξόρυξης χρωμίου και χαλκού στο Σπατς. Το στρατόπεδο αυτό ήταν το χειρότερο. Οι κρατούμενοι απελπισμένοι έπεφταν στα συρματοπλέγματα όπου τους εκτελούσαν οι στρατιώτες. Η θερμοκρασία στις στοές έφτανε στους 40 βαθμούς Κελσίου. Βγαίνοντας από το ορυχείο με το βαγόνι

η θερμοκρασία ήταν 20 υπό το μηδέν.

Επί δεκατέσσερα χρόνια ο Χρηστίδης έσκαβε στο ορυχείο ώσπου μια μέρα τον φώναξαν στο γραφείο του διοικητή και του είπαν ότι απολύεται. «Πήγα στο διοικητήριο να πάρω το απολυτήριο όμως εκεί με περίμεναν αστυνομικοί που άρχισαν να με ξυλοκοπούν φωνάζοντας: βρωμοέλληνα γιατί έβρισες τον σύντροφο Ενβέρ Χότζα; Στο δικαστήριο με ψευδομάρτυρες μου έβαλαν άλλα δέκα χρόνια φυλακή για εξύβριση του Χότζα».

Η «περιήγηση» στα κολαστήρια του Χότζα-Λεζα, Αυλώνα, Μπαλς κ.α. συνεχίστηκε για τον Χρηστίδη μέχρι το 1990, οπότε με την κατάρρευση του καθεστώτος σε ηλικία εξήντα τεσσάρων χρόνων αποφυλακίστηκε. Ερείπιο, σωματικά και ψυχικά, πήρε τον δρόμο της επιστροφής για την πατρίδα. «Είχα μπει νέος και έβγαινα γέρος. Ένας γέρος καμπουριασμένος, σκελετωμένος από τις κακουχίες και το βάρος της σκλαβιάς».

Η απόρριψη

Το μεγαλύτερο χτύπημα το δέχτηκε αφού πέρασε τα σύνορα. Η οικογένειά του που μέχρι τότε πίστευε ότι είχε σκοτωθεί, τον απέρριψε, εκείνοι που τον έσπρωξαν στην καταστροφή αδιαφόρησαν. «Έφτασα στο σπίτι μου σαν ξένος. Όλοι οι άνθρωποι μέσα εκεί, η γυναίκα μου και τα τρία παιδιά μου μεγάλα πια, μου ήταν άγνωστοι. Το ίδιο και εγώ για εκείνους. Μ' έδιωξαν από το σπίτι και πήγα να ζήσω σ' ένα καλύβι, αλλά και από εκεί μ' έβαλαν. Για όλους ήμουν ένας παρείσακτος».

Ο Χρηστίδης απευθύνθηκε στις αρχές ζητώντας βοήθεια για να επιβιώσει. Βρήκε όμως κλειστή την πόρτα τους με εξαίρεση του γηροκομείου: «Ο διευθυντής Γιάννης Θεοδωρίδης έμαθε την ιστορία μου, συγκινήθηκε και μου εξασφάλισε στέγη στο ίδρυμα». Οι μυστικές υπηρεσίες τον αγνόησαν, η πολιτεία αδιαφόρησε. Δεν του εξασφάλισε ούτε μια μικρή σύνταξη, δεν του έδωσε έστω κάποια οικονομική ενίσχυση, ούτε τον δικαίωσε ηθικά. Μόλις προσφάτως, δεκαπέντε χρόνια μετά δηλαδή, του εστάλη μια τιμητική διάκριση από το υπουργείο Εξωτερικών.

Στο αίτημά του να του χορηγηθεί αστυνομική ταυτότητα που να βεβαιώνει ότι είναι Έλληνας, η απάντηση ήταν η έκδοση δελτίου ομογενούς, όπως αυτό με το οποίο είναι εφοδιασμένοι δεκάδες χιλιάδες Βορειοηπειρώτες. «Εγώ έγινα κατάσκοπος για να υπηρετήσω την Ελλάδα. Πριν κλείσω τα μάτια μου ας μου δώσουν ένα χαρτί που να λέει αυτό που αισθάνομαι και είμαι, Έλληνας δηλαδή».

Ο Λουκάς Χρηστίδης έφυγε από τη ζωή τον Μάρτιο του 2013 πλήρης ημερών.

Πηγή: Himara.gr /ΣΚΑΙ tv